

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **P.**, so sídlom v P.P., Č., IČO: X., zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. M., so sídlom v B., IČO: X., proti žalovanému **JUDr. G.**, trvale bytom v Z., prechodne E., **o zaplatenie 43.330,60 Kč s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 3 C 258/2008, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 20. júla 2011 sp. zn. 7 Co 27/2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline z 20. júla 2011 sp. zn. 7 Co 27/2011 a uznesenie Okresného súdu Námestovo z 9. septembra 2010 č.k. 3 C 258/2008-96 a jeho uznesenie z 9. septembra 2010 č.k. 3C 258/2008-94 **z r u š u j e** a vec vracia Okresnému súde Námestovo na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Námestovo uznesením z 9. septembra 2010, č.k. 3 C 258/2008-94 vyhlásil, že vo veci nemá právomoc konať. V odôvodnení uznesenia uviedol, že v prejednávanej veci žalobca má sídlo v Č. a žalovaný má bydlisko, na území S.. Ide teda o spor, ktorý vznikol medzi subjektmi z dvoch členských štátov Európskej únie, preto na vec aplikuje právne normy ES a to Nariadenie Rady (ES) č. 44/2001o právomoci a o uznávaní a výkone rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „Nariadenie Brusel I.“), keďže žaloba bola na súd podaná po 1. apríli 2004, pretože po tomto dátume vstúpilo Nariadenie do platnosti aj na území Slovenskej republiky. S prihliadnutím na predmet konania a s poukazom na článok 2, 22, 23 a 25 Nariadenia Brusel I. mal za to, že v prejednávanej veci nie je daná jeho právomoc vo veci konať, nakoľko zmluvné strany si v zmluve o nájme bytu z 1. januára 2006, založili výlučnú právomoc českého súdu (súd v obvode ktorého sa nachádza nehnuteľnosť - prenajatý byt) vo všetkých zmluvných sporoch tak ako to vyplýva

z článku 15 bod 2, 3 tejto zmluvy. Uviedol, že aj keby takéto dojednanie nebolo stranami obsiahnuté v zmluve, aj tak by bola daná vo veci konať výlučná právomoc českého súdu a to vzhľadom na ustanovenie článku 22 bod 1 Nariadenia Brusel I, keďže zaplatenie žalovanej sumy vychádzalo z Dohody o urovnaní a zo Zmluvy o nájme bytu, ktorá nehnuteľnosť sa nachádza v P., teda na území Č.. Uznesením z 9. septembra 2010 č.k. 3 C 258/2008-96 súd prvého stupňa zastavil konanie s poukazom na ustanovenie § 103, § 104 ods. 1 O.s.p., pretože uznesením z 9. septembra 2010 č.k. 3 C 258/2008-94 vyhlásil, že nemá vo veci právomoc konať z dôvodu, že je daná právomoc českého súdu.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalobcu uznesením z 20. júla 2011 sp. zn. 7 Co 27/2011 napadnuté uznesenia z 9. septembra 2010 č.k. 3 C 258/2008-94 a č.k. 3 C 258/2008-96 potvrdil a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Uviedol, že rozhodnutie prvostupňového súdu je vecne správne a ako s takým sa plne v celom rozsahu stotožňuje. Na zdôraznenie správnosti doplnil, že nariadenia ES sú nadriadené vnútroštátnym predpisom a to Ústave Slovenskej republiky, ako aj ďalším zákonom. Pokiaľ Nariadenie Brusel I. uvádza výlučnú právomoc určitého súdu, nemôže sa právomoc slovenského súdu posudzovať v zmysle zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, keďže ide o spor, ktorý vznikol medzi subjektmi z dvoch členských štátov Európskej únie a pri skúmaní právomoci a príslušnosti súdov je nutné aplikovať právnu normu ES, a to Nariadenie Rady č. 44/2001. Tým, že prvostupňový súd vyslovil, že nemá vo veci právomoc konať z dôvodu, že je daná právomoc českého súdu, ide o nedostatok procesnej podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť a preto súd správne konanie vo veci zastavil. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p..

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalobca. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a obe uznesenia súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Namietal, že mu postupom súdov nižších stupňov bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ku ktorému došlo tým, že súdy nesprávne posúdili otázku právomoci slovenských súdov. S poukazom na ustanovenie § 585 ods. 3 Občianskeho zákonníka uviedol, že predmetom konania o tejto veci nie je vecné právo k nehnuteľnosti a ani nájom nehnuteľnosti, ale právo odvodené od nájmu nehnuteľnosti, a to právo žalobcu na zaplatenie peňažných nárokov vyplývajúcich z Dohody o urovnaní z 27. októbra 2006 a aplikácia článku 22

ods. 1 Nariadenia Brusel I. prichádza do úvahy len v prípadoch, kedy je predmetom konania priamo vecné právo alebo nájom nehnuteľnosti, nie však v prípadoch, kedy je predmetom konania právo odvodené od takéhoto priameho vecného alebo nájomného práva, ako je tomu aj v konaní v danej veci, kedy sa žalobca domáha zaplataenia dlžných pohľadávok na nájomnom na základe Dohody o urovnaní. Nájomný vzťah medzi žalobcom a žalovaným zanikol Dohodou o ukončení nájmu bytu z 27. októbra 2006 a ich vzájomné práva a povinnosti urovnali dohodnutím nových práv a povinností vyplývajúcich z Dohody o urovnaní a výlučná právomoc českého súdu na rozhodovanie o tejto pohľadávke žalobcu nie je daná dohodou účastníkov, ani článkom 22 ods. 1. Nariadenia Brusel I., ale je daná do právomoci slovenských súdov na základe bodu 11 Preambuly v spojení s článkom 2 ods. 1 Nariadenia Brusel I. (v zmysle ktorých sa právomoc všeobecne zakladá podľa bydliska žalovaného a osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu).

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu navrhol zrejme dovolanie žalobcu ako nedôvodné odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 a nasl. O.s.p., v znení do 31. januára 2014).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. V zmysle § 239 O.s.p. platí, že dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu

na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd svojím uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému v § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Dovolanie preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

So zreteľom na žalobcom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci mu súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom zakladá porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len Dohovor), porovnaj napr. sp. zn. III. ÚS 156/06, sp. zn. III. ÚS 331/04, sp. zn. II- ÚS 174/04.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústavy), každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne S.. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Citovaný čl. 46 ods. 1 ústavy (podobne aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru) je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu, zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy) normujúcich rámec, v ktorom je možné domáhať sa jeho rešpektovania (m.m. I. ÚS 22/03).

Podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len ústavný súd) zmyslom a účelom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru) je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu o veci konať a rozhodnúť (m.m. I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu (žalobe) fyzickej osoby alebo právnickej osoby (por. I. ÚS 35/98). Z judikatúry tiež vyplýva, že ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/94). Obsah práva na súdnu ochranu v čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu

(I. ÚS 26/94). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto („každý“) domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná, alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktoré je v rozpore so zákonom (por. III. ÚS 7/08).

Konaním súdu sa rozumie jeho procesný postup, nie však samotné rozhodovanie. Konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečovať tak právo na súdnu ochranu. Samotné súdne rozhodnutie, ktorým sa završuje poskytovanie súdnej ochrany, musí byť logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania, pri jeho vydaní (vyhlásení a vyhotovení) musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky zrozumiteľnosti, určitosti, jasnosti a súladu jeho skutkových i právnych dôvodov vo vzťahu k výroku. Procesný postup súdu pri konštituovaní rozhodnutia, ktorý nenachádza oporu v zákone, je preto potrebné považovať za závažnú vadu nenaplnujúcu materiálnu stránku práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivý proces, ktorá v konečnom dôsledku objektívne bráni riadnemu (účinnému a efektívnemu) uplatneniu dôležitých procesných práv účastníkov konania slúžiacich na ochranu ich práv a oprávnených záujmov v občianskom súdnom konaní. Nemožno opomenúť, že procesný úkon účastníka súdneho konania, ktorý má podstatný vplyv na ďalšie súdne konanie je možné považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Ak je účastník konania z uplatnenia tohto procesného úkonu vylúčený alebo v značnej miere obmedzený pri jeho uplatnení v dôsledku nesprávneho postupu súdu, dochádza v takomto prípade k stavu, kedy sa mu postupom súdu odníma možnosť konať pred súdom, porušuje ústavné právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces.

Občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb (§ 1 O.s.p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorým účastníkovi konania odníma tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Konaním súdu sa rozumie predovšetkým jeho procesný postup. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal

účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Súdna ochrana sa poskytuje v materiálnom ponímaní, čo tiež znamená, že nie každé procesné pochybenie súdu, alebo jeho nesprávny procesný postup, ktorým dochádza k odopretiu procesného práva účastníkovi konania, je považovaný za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Súdna ochrana nie je poskytovaná formálne. Dôležitými hľadiskami sú tie, ktoré vo svetle prípadu dávajú jednoznačnú odpoveď na otázku, či procesný úkon z uplatnenia ktorého bol účastník vylúčený, mal podstatný vplyv na ďalšie konanie. Za odňatie možnosti konať pred súdom nemožno považovať rozhodnutie, ako výsledok rozhodovacej činnosti súdu, ani v ňom vyslovený právny názor, s ktorým sa účastník nestotožňuje. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, do ktorej patria tzv. procesné rozhodnutia. Takýmto rozhodnutím môže byť aj uznesenie o zastavení konania pre nedostatok procesnej podmienky, ak záver súdu o tejto otázke nie je správny a konanie v skutočnosti nedostatkom podmienky konania netrpí.

Zastavenie konania z dôvodu nedostatku procesnej podmienky v postupe všeobecného súdu, ku ktorému došlo v dôsledku chybného právneho posúdenia právomoci súdu, treba považovať za odopretie ústavou upraveného práva na súdnu ochranu (obdobne I. ÚS 37/95), v konečnom dôsledku znamenajúceho odmietnutie spravodlivosti (*denegatio iustitiae*) a naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 237 písm. f/ O.s.p., čo je v rozpore s čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Ak súd zastaví konanie z dôvodu nedostatku právomoci, i keď pre tento procesný postup neboli dané predpoklady, odníme účastníkovi konania možnosť pred súdom konať (R 82/2002).

V občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 1 O.s.p.).

Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O.s.p.).

Po pristúpení Slovenskej republiky do Európskej únie sa začalo na území Slovenskej republiky uplatňovať nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, 16.1.2001, s. 1 – 23, Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ v slovenskom jazyku, kapitola 19. zväzok 04 s. 42 – 64, ďalej len „nariadenie č. 44/2001“).

Podľa článku 2 bod 1. Nariadenia č. 44/2001, ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.

Na základe článku 23 nariadenia č. 44/2001 sa účastníci zmluvy, z ktorých jeden alebo viacerí majú bydlisko v členskom štáte, môžu dohodnúť, že súd alebo súdy členského štátu majú právomoc na riešenie sporov v súvislosti s ich právnym vzťahom. Táto právomoc súdu je výlučná, ak sa účastníci nedohodli inak.

Pre vyriešenie otázky, či daná vec patrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, je potrebné sa zaoberať otázkou, z akého právneho vzťahu žalobcovia vyvodzujú nimi uplatňovaný nárok (predmet súdneho konania).

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca je právnickou osobou so sídlom na území Č. a žalovaný je občanom S. s trvalým pobytom na jej území, prechodne sa zdržiavajúcim v A.. Účastníci uzatvorili 1. januára 2006 zmluvu o nájme bytu nachádzajúcom sa na S., a 27. októbra 2006 uzatvorili dohodu o ukončení nájmu predmetného bytu. Toho istého dňa dohodou o narovnaní podľa § 585 zákona č. 40/1964 Sb. v platnom znení, zároveň usporiadali sporné práva a povinnosti vyplývajúce z nájmu predmetného bytu.

Posúdenie právomoci súdmi nižších stupňov podľa článku 22 a článku 23 Nariadenia Brusel I., na základe ktorého dospeli k záveru, že v prejednávanej veci je daná výlučná právomoc českého súdu, tak nemožno považovať vzhľadom na vyššie uvedené za správne pretože predmetom konania je žalobcom uplatnený nárok vyplývajúci z dohody o urovnaní (narovnaní) z 27. októbra 2006, v ktorej si právomoc súdu na riešenie sporov v súvislosti s týmto ich právnym vzťahom nedohodli.

Súdy nižších stupňov v prejednávanej veci však pochybili aj tým, že nevenovali žiadnu pozornosť riešeniu otázky bydliska žalovaného.

Podľa článku 1 Nariadenia Brusel I., toto nariadenie sa uplatní v občianskych a obchodných veciach bez ohľadu na povahu súdu (s výnimkou taxatívne tam uvedených vecí).

Z obsahu spisu vyplýva, že nariadenie sa vzťahuje na predmetnú vec, pretože ide o občianskoprávnu vec, ktorej účastníkmi sú subjekty členských štátov EU.

Podľa článku 2 Nariadenia Brusel I., ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu. Na osoby, ktoré nie sú štátnymi občanmi členského štátu, na území ktorého majú bydlisko, sa vzťahujú normy právomoci použiteľné na štátnych občanov tohto štátu.

Podľa článku 3 Nariadenia Brusel I., osoby s bydliskom na území členského štátu možno žalovať na súdoch iného členského štátu len na základe princípov upravených v oddieloch 2 až 7 tejto kapitoly.

Podľa článku 4 Nariadenia Brusel I., ak žalovaný nemá bydlisko na území členského štátu, právomoc súdov každého členského štátu sa určí podľa právneho poriadku tohto členského štátu, ak nestanovia niečo iné články 22 a 23.

Z uvedených ustanovení vyplýva, že podstatným pre správne posúdenie právomoci súdu konať v predmetnej veci je vyriešenie otázky, kde má žalovaný (žalobca na výzvu súdu uviedol, že žaluje fyzickú osobu – por. čl. 33) svoje bydlisko.

Bydliskom sa rozumie miesto, kde sa osoba skutočne trvale zdržuje, aj keď je prihlásená na trvalý pobyt v obvode iného súdu. Pojmy bydlisko a trvalý pobyt nie je možné stotožňovať (registrovaný právny stav), pretože fyzická osoba sa na mieste trvalého pobytu nemusí reálne zdržiavať.

Podľa článku 59 Nariadenia Brusel I., na určenie, či má účastník bydlisko v členskom štáte, ktorého súdom vo veci napadla žaloba, súd použije právny poriadok svojho štátu. Ak účastník nemá bydlisko v členskom štáte, ktorého súdom vo veci napadla žaloba, potom na určenie, či má účastník bydlisko v inom členskom štáte, súd použije právny poriadok tohto členského štátu.

Podľa § 85 ods. 1 O.s.p., všeobecným súdom občana je súd, v obvode ktorého má občan bydlisko, a ak nemá bydlisko, súd, v obvode ktorého sa zdržuje.

Podľa § 86 ods. 1 O.s.p., ak odporca, ktorý je občanom S., nemá všeobecný súd v tejto republike, je príslušný súd, v obvode ktorého mal tu posledné bydlisko.

Z uvedeného vyplýva, že pre správne posúdenie právomoci súdu Slovenskej republiky v prejednávanej veci konať je potrebné jednoznačne a bez pochybností vyriešiť otázku bydliska žalovaného a to vzhľadom na to, že zo spisu vyplýva, že v súčasnosti sa zdržiava v A.. Charakter takéhoto zdržiavania je potrebné zistiť dopytom na žalovaného, pretože jedine on môže poskytnúť v tomto smere súdu relevantné vyjadrenie (keďže zo spisu vyplýva, že v predchádzajúcom období sa zdržiaval aj v Č.). V prípade, že v konaní nebude preukázaný úmysel žalovaného trvale sa zdržiavať na súčasne uvedenej adrese v A., bude daná (v zmysle vyššie uvedeného) právomoc súdu Slovenskej republiky na konanie v predmetnej veci.

Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že procesným postupom súdov oboch nižších stupňov došlo v danom prípade k odňatiu možnosti žalobcov konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Uvedená procesná vada zakladá vždy prípustnosť dovolania a zároveň je aj dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť, lebo rozhodnutie vydané v konaní postihnutom touto procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky z tohto dôvodu dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil. Keďže rovnakou vadou je postihnuté aj konanie pred súdom prvého stupňa, dovolací súd zrušil aj uznesenie tohto súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods.1 a 3 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. februára 2015

JUDr. Edita B a k o š o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová